

Dwars door de duinen

Nieuwtjes en weetjes over planten, dieren en duinen



Een paartje grote zaagbek. Foto: Jan Hendriks

Winter in het duin: grote zaagbekken

De grote zaagbek is een mooie, gemakkelijk herkenbare eend, tenminste het mannetje. Het vrouwtje is grijs, met een roodbruine kop. Door het haastige kuifje op de achterkop en de puntsnavel lijkt ze een beetje op Woody Woodpecker. De grote zaagbek is een echte viseter. Vandaar de typische snavel, heel anders dan bij andere eenden. De kans om een grote zaagbek te spotten is het grootst in december, januari en februari. Een echte wintergast dus. Hij komt regelmatig voor op grote duinmeren en infiltratieplassen. Vooral in de Amsterdamse Waterleidingduinen is hij de hele winter te zien, zolang het water niet dichtvriest.

In het Toverbos

Voor de allerkleinsten is er dit najaar een 'Toverbos' in bezoekerscentrum De Tapuit van Dunea, in het hart van wandelgebied Meijendel. Kinderen van 2 tot 7 jaar veranderen hier in kleine tovenaars en komen zo van alles over het bos aan de weet.



Het Toverbos in bezoekerscentrum 'De Tapuit' in Meijendel. Foto: Angela van der Sande

Ze ontmoeten een toverfee en er zijn duindieren die de kinderen met hun toverstaf kunnen laten praten. Het Toverbos is er tot 10 januari. Na die tijd kun je natuurlijk in De Tapuit nog steeds naar de gewone tentoonstelling. Of buiten spelen in het echte duinbos van Meijendel.

Explosie van herfstschroeforchissen

De onuitsprekbare herfstschroeforchis is een extreme zeldzaamheid in ons land. Een fragiel orchideetje, slechts bekend van twee of drie vindplaatsen. Maar de natuur kan ruimhartig zijn. Op een plek komen ze tegenwoordig na half augustus met duizenden tegelijk in bloei. Op Hompelvoet, een onbewoond eiland in het



De herfstschroeforchis, een fragiele schoonheid, massaal in bloei op 'duinvallei-eiland' Hompelvoet. Foto: Ronald van Wijk

Zuid-Hollandse deel van het Grevelingenmeer. Vorig jaar verdubbelde de populatie van 10.000 naar 20.000 exemplaren, dit jaar is er een explosie naar 45.000. Kees de Kraker die ze op de voet volgt vertelt: "Vlakten met parnassia, geelhartje, herfstbitterling, stijve ogentroost en plaatselijk slanke gentiaan met daartussen al die herfstschroeven". Op duinenenmens.nl vind je verslagen van Kees de Kraker, een filmpje 'De geur van herfstschroeforchis' en een verhaal van Rolf Roos die al die natuur bestempelt als 'duinvallei-eiland'.



De vertakte collybia lijkt op alles behalve een paddenstoel. Foto: Lia Bot

Dit is een paddenstoel

Dat paddenstoelen lang niet altijd een steeltje en een hoedje met plaatjes hebben wisten we al. De vormenrijkdom van aardtongen, koraaltjes, aardsterren en trilzwammen is bijna eindeloos. Daar kan de vertakte collybia ook nog wel bij. Het is een 'echte' paddenstoel (steeltje, hoedje, plaatjes), maar lijkt daar totaal niet op. Het hoedje is klein en op de steel zitten tal van kleine zijtakjes met knoppen. Uit die knoppen komen sporen, maar van een ander type dan die van de plaatjes. Vertakte collybia's zijn erg zeldzaam, waarschijnlijk vooral omdat ze vaak niet als paddenstoel worden herkend. Het is geen typische duinpaddenstoel, maar deze werd afgelopen oktober ontdekt in de duinen bij Bakkum in het Noord-Hollands Duinreservaat.

Kreeft op het strand

Op het strand van Texel vond Rose Schutter afgelopen herfst een fraaie, levende Noorse kreeft. Deze kreeftsoort leeft op een diepte van dertig meter of meer op en in de bodem van de Noordzee. Hij spoelt maar zelden levend aan. De enige echte strandkreeften zijn de grote en de kleine heremietkreeft. Vooral de kleine is langs het strand niet zeldzaam, al kunnen de aantallen van jaar tot jaar sterk wisselen. Heremietkreeftjes beschermen hun weke achterlijf door in een oud slakkenhuis te kruipen. Wat je dan ziet is een slak met pootjes.



De Noorse kreeft is oranjerode en wordt tien à twintig centimeter groot. De soort heeft last van (over)bevissing. Eenmaal op een bord wordt hij meestal langoustine of scampi genoemd. Foto: Martin Janssen

"Hier is ruimte om lief te hebben"

Dit is de slotstrofe van een gedicht dat eind september is onthuld in het Westduinpark in Den Haag. Het is afgebeeld op een organisch ontworpen transformatorhuisje in het buitenduin bij strandslag 7. Landschap en poëzie komen hier bij elkaar. Het gedicht is speciaal voor deze plek geschreven door Eric Wisse. Eric is niet alleen dichter, hij is ook de duinconsulent van Duinbehoud voor het Westduinpark.



Het duingedicht, met dichter/duinconsulent Eric Wisse. Foto: Ruben de Faber

Meer berichten op duinbehoud.nl, facebook en twitter

Kunt u niet wachten op de volgende aflevering van Dwars door de Duinen? Geen probleem.

Op www.duinbehoud.nl vindt u in de rubriek 'Actueel' (bijna) dagelijks verse nieuwtjes over alles wat er in en om de duinen gebeurt.

Op de [facebookpagina](#) van Duinbehoud worden ook excursies en andere activiteiten in de duinen aangekondigd.

Op [twitter](#) vind je het laatste nieuws en de mooiste foto's van de #duinen.